

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ, BİLİM TARİHİ ENSTİTÜSÜ
İSTANBUL MEDENİYET UNIVERSITY, INSTITUTE FOR THE HISTORY OF SCIENCE

Bilim Tarihi ve Felsefesi Araştırmaları

JOURNAL FOR HISTORY AND PHILOSOPHY OF SCIENCE

1

CİLT / VOLUME: 1 :: SAYI / ISSUE: 1 :: ARALIK / DECEMBER 2024

ISSN 3062-2034

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
BİLİM TARİHİ ENSTİTÜSÜ
İSTANBUL MEDENİYET UNIVERSITY
INSTITUTE FOR THE HISTORY OF SCIENCE

Bilim Tarihi ve Felsefesi Araştırmaları

JOURNAL FOR HISTORY AND PHILOSOPHY OF SCIENCE

Cilt / Volume: 1 : Sayı / Issue: 1 : Aralık / December 2024
ISSN 3062-2034

Yayıncı / [Publisher](#)
İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilim Tarihi Enstitüsü
adına Prof. Dr. Gülferin Çelik

Baş Editör / [Editor in Chief](#)
İhsan Fazlıoğlu İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Yayın Kurulu / [Editorial Board](#)
Ahmet Göksoy Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Elif Baga İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Elmin Aliyev İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Hasan Umut Boğaziçi Üniversitesi
İshak Arslan Marmara Üniversitesi
Mehmet Arıkan İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Mustafa Kaçar Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Sena Aydın İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Sevtap Kadioğlu İstanbul Üniversitesi
Taha Yasin Arslan İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Tuncay Zorlu İstanbul Teknik Üniversitesi
Zehra Bilgin İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*İsme göre alfabetik sıralı

Yazı İşleri Sorumlusu / [Chief Executive Officer](#)
Mehmet Arıkan İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Yayın Sekreteri / [Assistant Editor](#)
Enes Güllü İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Esra Nur Osta İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Türkçe Tashih / [Turkish Proofreading](#)
Elmin Aliyev İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Beyzanur Topçuoğlu İstanbul Medeniyet Üniversitesi

İngilizce Tashih / [English Proofreading](#)
Taha Yasin Arslan İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Yavuzcan Gökçer İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Danışma Kurulu / [Editorial Advisory Board](#)
Ahmet Ayhan Çitil İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Ahmet Özdiç İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa
Amir Mohammad Gamin Tahrir Üniversitesi
Baha Zafer İstanbul Teknik Üniversitesi
Bakhadir Musametov Özbekistan Bilimler Akademisi
Esra Kartal Soysal Marmara Üniversitesi
F. Jamil Ragep* McGill Üniversitesi
Fatma Zehra Pattabanoğlu Kastamonu Üniversitesi
Gaye Danişan İstanbul Üniversitesi
Hüseyin Gazi Topdemir Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
İbrahim Halil Üçer İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Kaan Ata İstanbul Üniversitesi
Kenan Tekin Boğaziçi Üniversitesi
Mehdi Abdeljaouad* Tunus Üniversitesi
Meltem Kocaman İstanbul Üniversitesi
Mustakim Anı İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Nihal Özdemir Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Orhan Güneş İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Ömer Türker Marmara Üniversitesi
Özgüç Güven İstanbul Üniversitesi
Remzi Demir Ankara Üniversitesi
Robert G. Morrison Bowdoin College
Sally Ragep* McGill Üniversitesi
Şule Taşkıran İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Tahsin Görgün İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Taro Mimura Tokyo Üniversitesi
Yavuz Unat Kastamonu Üniversitesi

* Emeritus

Grafik Tasarım / [Graphic Design](#)
Muhammed Nur Anbarlı MNA Tasarım

Yönetim Yeri / [Place of Management](#)
İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilim Tarihi Enstitüsü
Ünalan Mh., Barajolu Alt Sk., No: 5
Ünalan, Üsküdar, İstanbul

bitad.editor@medeniyet.edu.tr

Bu dergi, yılda iki sayı olarak yayınlanan, süreli, hakemli bir bilim tarihi ve felsefesi araştırma dergisidir.

Dergiye yapılan atıflarda BİTAD kısaltması kullanılmalıdır.

Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlara aittir.

© 2024

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilim Tarihi Enstitüsü'nün yazılı izni olmadan, fotokopi yoluyla veya elektronik, mekanik ve sair suretlerle kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz, kayda alınamaz. Normal ve kanuni alıntılarda kaynak göstermek zorunludur.

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced, stored in a retrieval system or transmitted, in any form or by means, without the prior expressed permission in writing of the Istanbul Medeniyet University, Institute of History of Science. It is obligatory to show footnotes for regular or legal quotations.

bitad.medeniyet.edu.tr
bilimtarihiensstitu.medeniyet.edu.tr

İçindekiler

Makaleler

- 11–55 Fe‘altu Felâ Telum: “İlm–i Hey’et Adına!”
Bir Tarihî–Şahsî–İlmî Çatışmanın Çözümlemesi
[Fa‘altu Falâ Talum: Analysing of a Historical–Personal–Scientific Conflict in the Name of İlm al–Hay’a](#)
İhsan Fazlıoğlu / İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- 57–93 Osmanlı Klasik Dönem Optik Biliminde İbn Sînâ ve İbnü’l–Heysem
Terkibi: Teorik ve Deneysel Sonuçların Örneklendirilmesi
[The Combination of the Optics of Ibn Sînâ and Ibn al-Haytham in the Ottoman Classical Period: Exemplification of Theoretical and Experimental Results](#)
Sena Aydın / İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- 95–142 Bilim Devrimini İcat Etmek
[Inventing the Scientific Revolution](#)
James A. Secord / Cambridge Üniversitesi

Araştırma Notu

- 145–158 Vefatının 550. Yılında Ali Kuşçu Etkinlikleri Üzerine
Bir Değerlendirme (Rapor Özeti)
[An Evaluation on ‘Alî Al-Qûshjî Events on the 550th Anniversary of his Death \(Report Summary\)](#)
Elmin Aliyev / İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Vefeyat

- 161–177 Mine’t-Teknik ile’t-Tarih: Atilla Bir’in Ardından
[Min al-Taknîk ilâ al-Tārîkh: In a Memoriam of Atilla Bir](#)
Enes Güllü / İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Kitap Değerlendirmesi

- 181–184 Kitap Değerlendirmesi
[Book Review](#)
Naile Hajjar / İstanbul Medeniyet Üniversitesi